

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Vuoden 2021 alustava talousarviosuunnitelma

Talouspolitiikka

Valtiovarainministeriön julkaisuja – 2020:74

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2020:74

Vuoden 2021 alustava talousarviosuunnitelma

Valtiovarainministeriö

ISBN PDF: 978-952-367-507-0

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2020

Kuvailulehti

Julkaisija	Valtiovarainministeriö	15.10.2020
Tekijät	Valtiovarainministeriö	
Julkaisun nimi	Vuoden 2021 alustava talousarviosuunnitelma	
Julkaisusarjan nimi ja numero	Valtiovarainministeriön julkaisuja 2020:74	
Diaari/hankenumero	-	Teema Talouspolitiikka
ISBN PDF	978-952-367-507-0	ISSN PDF 1797-9714
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-507-0	
Sivumäärä	24	Kieli Suomi
Asiasanat	Talouspolitiikka, finanssipolitiikka, talousarviot, vakaus- ja kasvusopimus	
Tiivistelmä	<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 473/2013 (asetus alustavien talousarviosuunnitelmien seuranta ja arviointia sekä euroalueen jäsenvaltioiden liiallisen alijäämän tilanteen korjaamisen varmistamista koskevista yhteisistä säännöksistä) mukaisesti euroalueen jäsenvaltiot toimittavat 15. lokakuuta mennessä tulevaa vuotta koskevat alustavat talousarviosuunnitelmansa (Draft Budgetary Plan, DBP) komissiolle. Alustavat talousarviosuunnitelmat kuuluvat syksyisin toteutettavaan koordinoituun valvontamenettelyyn. Alustava talousarviosuunnitelma pitää sisällään tiedot makrotalouden ennusteista ja oletuksista, julkisen talouden tavoitteista, tulo- ja menoennusteista politiikan pysyessä muuttumattomana, tulo- ja menotavoitteista, talousarvioesitykseen sisältyvistä päätösperäisistä toimenpiteistä, unionin kasvu- ja työllisyysstrategian tavoitteista ja maakohtaisista suosituksista ja viimeisimmän vakausohjelman ja alustavan talousarviosuunnitelman vertailusta sekä menetelmiä koskevan liitteen. Vakaus- ja kasvusopimuksen yleinen poikkeuslauseke aktivoitiin maaliskuussa 2020 ja se on voimassa myös v. 2021. Vuoden 2021 alustavan talousarviosuunnitelman pohjana toimivat hallituksen 5.10.2020 eduskunnalle antama vuoden 2021 valtion talousarvioesitys, joka perustuu pitkälti kevään 2020 kehyspäätökseen, valtioneuvoston koronavirustilannetta koskevat periaatepäätökset, vuoden 2020 lisätalousarviot sekä kuntatalousohjelma vuodelle 2021.</p>	
Kustantaja	Valtiovarainministeriö	
Julkaisun jakaja/myynti	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: vnjulkaisumyynti.fi	

Presentationsblad

Utgivare	Finansministeriet	15.10.2020	
Författare	Finansministeriet		
Publikationens titel	Vuoden 2021 alustava talousarviosuunnitelma (Utkast till budgetplan 2021)		
Publikationsseriens namn och nummer	Finansministeriets publikationer 2020:74		
Diarie-/ projektnummer		Tema	Finanspolitik
ISBN PDF	978-952-367-507-0	ISSN PDF	1797-9714
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-507-0		
Sidantal	24	Språk	Finska
Nyckelord	Finanspolitik, budgetar, stabilitets- och tillväxtpakten		
Referat	<p>Medlemsstaterna i euroområdet tillställer i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 473/2013 (förordningen om gemensamma bestämmelser för övervakning och bedömning av utkast till budgetplaner och säkerställande av korrigerande av alltför stora underskott i medlemsstater i euroområdet) kommissionen sina utkast till budgetplaner för det kommande året (Draft Budgetary Plan, DBP) senast den 15 oktober. Utkasten till budgetplaner ingår i EU:s samordnade tillsynsförfarande som genomförs varje höst. Utkastet till budgetplanen inkluderar uppgifter om makroekonomiska prognoser och antaganden, målen för den offentliga ekonomin, inkomst- och utgiftsprognoserna då politiken förblir oförändrad, inkomst- och utgiftsmålsättningarna, beslutsbaserade åtgärder som ingår i budgetpropositionen, målen i unionens tillväxt- och sysselsättningsstrategi och de landsspecifika rekommendationerna, en jämförelse av det senaste stabilitetsprogrammet och utkastet till budgetplanen samt en bilaga om metoder och medel. Stabilitets- och tillväxtpaktens allmänna undantagsklausul aktiverades i mars 2020 och den gäller också 2021. Utkastet till budgetplanen för 2021 baserar sig på regeringens proposition om statsbudgeten för 2021 som överlämnades till riksdagen den 5 oktober 2020, och som till stora delar grundar sig på rambeslutet från våren 2020, statsrådets principbeslut om coronavirusläget, tilläggsbudgetarna för 2020 samt kommunekonomiprogrammet för 2021.</p>		
Förläggare	Finansministeriet		
Distribution/ beställningar	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: vnjulkaisumyynti.fi		

Description sheet

Published by	Ministry of Finance	15 October 2020	
Authors	Ministry of Finance		
Title of publication	Vuoden 2021 alustava talousarviosuunnitelma (2021 Draft Budgetary Plan)		
Series and publication number	Publications of the Ministry of Finance 2020:74		
Register number		Subject	Economic Policy
ISBN PDF	978-952-367-507-0	ISSN (PDF)	1797-9714
Website address (URN)	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-507-0		
Pages	24	Language	Finnish
Keywords	Fiscal policy, budgets, Stability and Growth Pact		
<p>Abstract</p> <p>Under Regulation (EU) No 473/2013 of the European Parliament and of the Council (regulation on common provisions for monitoring and assessing Draft Budgetary Plans and ensuring the correction of excessive deficit of the Member States in the euro area), euro area Member States are required to submit their Draft Budgetary Plans (DBPs) for the forthcoming year to the European Commission by 15 October. The DBPs are part of the coordinated surveillance exercise, which takes place every autumn. The DBP contains the details of macroeconomic forecasts and assumptions, targets for general government finances, expenditure and revenue projections under the no-change scenario, expenditure and revenue targets, discretionary measures contained in the Budget proposal, the goals set out in the European Union's strategy for growth and jobs, and Country-Specific Recommendations, a comparison between the DBP and the most recent Stability Programme and an appendix on methods. The General Escape Clause of the Stability and Growth Pact was activated in March 2020 and will also remain in effect in 2021. The 2021 Draft Budgetary Plan is based on the proposal for the 2021 Budget presented by the Government to Parliament on 5 October 2020, which is largely based on the spring 2020 spending limits decision, Government resolutions pertaining to the coronavirus situation, 2020 supplementary budgets and the Local Government Finances Programme for the year 2021.</p>			
Publisher	Ministry of Finance		
Distributed by/ Publication sales	Online version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Publication sales: vnjulkaisumyynti.fi		

Sisältö

Vakaus- ja kasvusopimuksen poikkeuslauseke	7
Koronavirustilanteesta johtuvien toimenpiteiden vaikutus julkisiin menoihin ja tuloihin merkittävä vuosina 2020-2021	8
Alijäämä- ja velkakriteerien noudattaminen	10
Vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osan noudattaminen	11
Valtioneuvoston arvio edistymisestä kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta	13

Taulukot

1 Makrotaloudelliset ennusteet	14
2 Julkisen talouden tavoitteet	16
3 Tulo- ja menoennusteet politiikan pysyessä muuttumattomana	18
4 Tulo- ja menotavoitteet	19
5 Talousarvioesitykseen sisältyvät päätösperäiset toimenpiteet	20
6 Alustavan talousarviosuunnitelman mahdolliset yhteydet unionin kasvu- ja työllisyysstrategiassa asetettuihin tavoitteisiin ja maakohtaisiin suosituksiin ..	21
7 Erot edelliseen vakausohjelmaan	23

Liitteet

Liite 1: Menetelmiä koskevat tiedot	24
---	----

Vuoden 2021 alustavassa talousarviosuunnitelmassa esitetään arvio Suomen julkisen talouden kehityksestä vuosina 2020 ja 2021 sekä finanssi-poliittisen lain (869/2012) mukainen valtioneuvoston arvio edistymisestä kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta.

Vakaus- ja kasvusopimuksen poikkeuslauseke

Euroopan komissio 20.3.2020 julkaisi tiedonannon¹, jossa otettiin käyttöön vakaus ja kasvusopimuksen yleinen poikkeuslauseke² perustuen koronavirustilanteen aiheuttamaan vakavaan taloudelliseen taantumaa koko EU-alueella ja tarpeeseen vastata siihen riittävän suurella julkisella panoksella. Jäsenvaltiot ovat yhteislausunnossaan³ 23.3.2020 tukenneet lausekkeen käyttöönottoa. Yleisen poikkeuslausekkeen perusteella jäsenvaltioiden voidaan sallia tilapäisesti poiketa julkistalouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävältä sopeuttamisuralta sellaisen epätavallisen tapahtuman vuoksi, johon kyseinen jäsenvaltio ei voi vaikuttaa ja jolla on merkittävää vaikutusta julkisen talouden rahoitusasemaan, tai euroalueen tai koko unionin talouden vakavassa taantumassa edellyttäen, että tämä ei vaaranna julkistalouden keskipitkän aikavälin kestävyyttä.

Heinäkuussa vuonna 2020 hyväksytyissä maakohtaisissa suosituksissa⁴ Suomen edellytetään tekevän finanssipolitiikassaan toimia vuosina 2020 ja 2021, joilla se "toteuttaa yleisen poikkeuslausekkeen huomioon ottaen kaikki tarvittavat toimenpiteet pandemian torjumiseksi, talouden ylläpitämiseksi ja alkavan elpymisen tukemiseksi" ja "harjoittaa taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa velkakestävyys samalla kun lisätään investointeja".

1 https://ec.europa.eu/info/files/communication-commission-council-activation-general-escape-clause-stability-and-growth-pact_en

2 Asetus (EY) 1466/97 artiklat 5(1), 6(3), 9(1) ja 10(3), sekä asetus (EY) 1467/97 artiklat 3(5) ja 5(2)

3 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/03/23/statement-of-eu-ministers-of-finance-on-the-stability-and-growth-pact-in-light-of-the-covid-19-crisis/>

4 EUVL C 282, 26.8.2020, s. 171—176. Neuvoston suositus, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2020, Suomen vuoden 2020 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Suomen vuoden 2020 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto.

Koronavirustilanteesta johtuvien toimenpiteiden vaikutus julkisiin menoihin ja tuloihin merkittävä vuosina 2020-2021

Hallitus on antanut eduskunnalle kuluvan vuoden syyskuun loppuun mennessä kuusi valtion lisätalousarviota, joilla on reagoitu epidemiaan ja heikkeneviin talousnäkyymiin. Valtiosa lisätalousarvioissa päätetyistä toimista liittyy Covid-19-epidemiaan. Kuudes lisätalousarvioesitys annettiin eduskunnalle 24.9.2020 ja sitä ei ole huomioitu alustavassa talousarviosuunnitelmassa esitetyissä luvuissa. Seitsemäs lisätalousarvioesitys kuluvalle vuodelle annetaan vielä loppuvuoden aikana.

Keskeiset toimenpiteet Covid-19-epidemiassa ovat olleet terveydenhoitopalvelujen saatavuuden turvaaminen, yritysten tukeminen ja työttömyysturvan laajentaminen. Covid-19-epidemiaan liittyvät toimet kohdentuvat laajamittaisesti vuodelle 2020, mutta useilla toimilla, kuten testauksesta aiheutuvien menojen kattamisella, on vaikutuksia myös vuodelle 2021. Kaikkien toimien ajoitusta ei voida tarkasti arvioida vuotuisten budjetoitujen menojen perusteella. Esimerkiksi investointihankkeet ovat usean vuoden siirtomäärärahoja, jolloin kuluvalle vuodelle budjetoituja määrärahoja voidaan käyttää myös tulevana vuosina. Siksi mm. perusväylänpitöön ja väyläverkon kehittämiseen tehdyillä panostuksilla on vaikutuksia myös vuoden 2020 jälkeen. Osa hankkeista voi jatkua tai siirtyä kokonaan ensi vuodelle, jolloin niiden elvyttävä vaikutus viivästyy.

Alustavassa talousarviosuunnitelmassa huomioituihin vuoden 2020 viiteen ensimmäiseen lisätalousarvioon sisältyvien covid-19-epidemiaan liittyvien toimien vaikutus kansantalouden tilinpidon mukaisiin julkisyhteisöjen menoihin on noin 4,9 mrd. euroa (2,1 % suhteessa BKT:hen) menoja lisäävä ja noin 1,1 mrd. euroa (0,5 % suhteessa BKT:hen) tuloja vähentävä. Vuonna 2021 koronavirustilanteeseen liittyvien menolisäysten ennakoidaan olevan yhteensä 2,1 mrd. euroa (0,9 % suhteessa BKT:hen).

Suomi hakee vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen soveltamista koronavirustilanteen hoitoon suunnattujen toimien osalta. Toimia on kuvattu taulukossa 1, minkä lisäksi tarkempia tietoja löytyy lisätalousarvioesityksistä⁵ ja valtiovarainministeriön kansantalousosaston huhtikuun, kesäkuun ja syyskuun 2020 Taloudellisista katsauksista⁶. Taulukossa 2 esitetään koronavirusepidemian hoitoon liittyvät muutokset valtion takauksissa.

5 https://budjetti.vm.fi/indox/tae/frame_year.jsp?year=2020&lang=fi

6 Taloudellinen katsaus kevät 2020. Valtiovarainministeriön julkaisu 2020:31
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-336-6>
 Taloudellinen katsaus kesä 2020. Valtiovarainministeriön julkaisu 2020:55
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-326-7>
 Taloudellinen katsaus syyskuu 2020. Valtiovarainministeriön julkaisu 2020:70
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-491-2>

Taulukko 1. Koronavirustilanteesta johtuvien toimenpiteiden vaikutus julkisen talouden nettoluotonantoon*, % BKT:sta

	2020	2021	2022
Yritysten tukeminen: mm. Business Finlandin ja ELY-keskusten yrityksille myöntämät avustukset, yksityisyritysten maksuvalmiuden tukeminen, ravitsemisyrittäjien tukeminen, tuki maatalous- ja luonnonvaratalousyrityksille, yleinen kustannustuki yrityksille, arvioitu Finnveran tappiokorvausten lisäys	0,9	0,2	0,1
Työttömyysturvan laajennus: omavastuuajan poistaminen, lomautusmenettelyn nopeuttaminen ja pienyrityksille oikeus työttömyysturvaan, starttirahan maksuajan pidennys, työttömyysturvan maksamisen sujuvoittaminen	0,2	0,0	
Sosiaalietuuksien laajennus: pienten lasten vanhempien ja ulkomailta saapuvien tuki, epidemioikorvaus	0,1	0,0	0,0
Lapset ja nuoret sekä ikäihmisten hyvinvointi: maksuton harrastustoiminta, varhaiskasvatus, perusopetus ja lukio-opetus, opinto-ohjaus ja nuorisotyö, opiskelijaterveydenhuolto, iäkkäiden palvelujen toimivuuden varmistaminen	0,1		
Investointihankkeet: perusväylänpito, väyläverkon kehittäminen, korjausrakentaminen ja julkisen liikenteen tuki. Vuoden 2022 osalta summat perustuvat tekniseen oletukseen hankkeiden ajoittumisesta.	0,1	0,0	0,0
T&K&I, osaaminen ja hyvinvointi: mm. korkeakoulu- ja tutkimuspaikkojen lisääminen ja jatkuvan oppimisen kehittäminen, Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat, julkiset työvoima- ja yrityspalvelut ja palvelurakenteen kehittäminen.	0,1	0,0	0,0
Sosiaali- ja terveydenhuollon resurssit ja varustehankinnat sekä COVID-19-tutkimus	0,4	0,6	0,0
Muut koronatilanteesta johtuvat menolisäykset	0,2	0,0	0,0
Menolisäykset yhteensä	2,1	0,9	0,1
Yksityisen sektorin työeläkemaksun alennus 1.5.-31.12.2020. Rahoitus työeläkejärjestelmän EMU-puskurista. Puskuria kartutetaan uudelleen korottamalla työeläkemaksua vuosina 2022-2025.	-0,5	0,0	0,1
Tuloihin vaikuttavat toimet yhteensä	-0,5	0,0	0,1
Vaikutus nettoluotonantoon yhteensä	-2,6	-0,9	0,0

* Taulukossa in raportoitu toimien osalta budjetoidut vaikutukset.

Taulukko sisältää toimenpiteet, jotka sisältyneet vuonna 2020 syyskuun puoleen väliin mennessä annettuihin viiteen lisätalousarvioesitykseen ja talousarvioesitykseen vuodelle 2021.

Taulukko 2. Koronavirusepidemian hoitoon liittyvät takaukset

Luettelo toimenpiteistä*	Yksityiskohtainen kuvaus	Hyväksymistilanne	Enimmäismäärä vastuulle
			% BKT:sta
Finnvera	Kotimaan rahoituksen takausvaltuuden nosto 4 miljardista eurosta 12 miljardiin euroon eli 8 miljardin euron valtuuskorotus ¹ .	Hyväksytty	4,4
Finnair	Työl-lainauksen enintään 540 miljoonan euron valtiontakaus	Hyväksytty	0,2
Huoltovarmuuskeskuksen rahtiliikenteen takaus	Valtiontakausohjelma jonka enimmäismääräksi esitetään 600 miljoonaa euroa	Hyväksytty	0,3
		Yhteensä	4,9

¹Valtuuksista oli keväällä käytetty n. 2 mrd. euroa, joten mahdollinen lisäys takausten määrään oli n. 10 mrd. euroa.

Alijäämä- ja velkakriteerien noudattaminen

Julkisyhteisöjen rahoitusasema suhteessa BKT:hen oli -1,0 % v. 2019. Valtiovarainministeriön riippumattoman ennusteen mukaan julkisen talouden rahoitusasema heikkenee tuntuvasti kuluvana vuonna, -7,7 prosenttiin BKT:sta. Vuoden 2021 rahoitusasemaksi ennustetaan -5,0 % BKT:sta.

Valtiovarainministeriön arvion mukaan julkisen talouden alijäämä ylittää vuosina 2020 ja 2021 perussopimuksen alijäämää koskevan 3 prosentin viitearvon. Euroopan komissio julkaisi SEUT 126 artiklan 3 kohdan mukaiset raportit lähes kaikista jäsenvaltioista 20.5.2020. Kertomuksissa arvioidaan alijäämä- ja velkakriteerien noudattamista jäsenvaltioissa.

Komissio arvioi Suomesta laaditussa raportissaan⁷, että alijäämä ylittää sille asetetun viitearvon vuosina 2020-2021. Vuonna 2020 syntyvää alijäämää komission raportissa kuvataan poikkeukselliseksi, koska se on seurausta vakavasta talouden taantumasta. Komissio katsoo, että alijäämän poikkeama ei ole tilapäinen, koska se jatkuu vuoteen 2021. Raportin johtopäätös olikin, että Suomi ei noudata alijäämäkriteeriä, mutta komissio ei kuitenkaan ehdottanut liiallisen alijäämän menettelyn käynnistämistä. Komissio totesikin tiedonannossaan 20.5.2020⁸, että "covid19-pandemiasta on aiheuttanut poikkeuksellisia makrotaloudellisia ja finanssipoliittisia vaikutuksia, jotka jatkuvat edelleen". Komissio linjasi, että tässä tilanteessa "ei pitäisi tehdä päätöksiä siitä, asetetaanko jäsenvaltiot liiallisia alijäämiä

7 COM(2020) 540 final Report from the Commission Finland Report prepared in accordance with Article 126(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union 20.5.2020

8 COM/2020/500 final Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa neuvostolle, Neuvostolle, Euroopan keskuspankille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, Alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille: Talouspolitiikan EU-ohjausjakso 2020: maakohtaiset suositukset 20.5.2020

koskevan menettelyn piiriin”. Komissio arvioi jäsenmaiden julkisen talouden tilaa seuraavan kerran marraskuussa DBP-arvioiden yhteydessä.

Valtiovarainministeriönkään arvion mukaan alijäämäkriteeriä ei tällä hetkellä noudateta, mutta samalla komission päätöstä olla käynnistämättä liiallisen alijäämän menettelyä voi tässä kohdin pitää perusteltuna. Komissio arvioinee alijäämäkriteerin noudattamista seuraavan kerran viimeistään keväällä 2021.

Julkisyhteisöjen velka alitti vielä v. 2019 perussopimuksen 60 prosentin viitearvon ollen 59,2 % BKT:sta. Komissio totesi keväällä yllämainitussa raportissaan velkakriteerin tällä perusteella täyttyvän, mikä on myös valtiovarainministeriön arvio. Talouden aktiviteetin supistumisen ja alijäämien kasvamisen seurauksena velka lähtee nousuun kuluvana vuonna. Valtiovarainministeriön riippumattoman ennusteen mukaan velkasuhde kohoaa 70,2 prosenttiin BKT:sta kuluvana vuonna ja edelleen 72,8 prosenttiin BKT:sta v. 2021. Komissio arvioi keväällä Suomen vakausohjelmaa koskeneessa arviossaan, että velkakriteeri rikkoutuisi v. 2020, mutta sitä noudatettaisiin v. 2021.⁹ Valtiovarainministeriön arvion mukaan julkisyhteisöjen velka ylittää perussopimuksen viitearvon vuodesta 2020 eteenpäin ja riski velkakriteerin rikkoutumiseen on olemassa. Komissio arvioinee velkakriteerin täyttymistä v. 2020 keväällä 2021.

Vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osan noudattaminen

Suomi on vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevässä osassa ja sitä koskevat ennaltaehkäisevän osan mukaiset vaatimukset, jotka liittyvät edistymiseen kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta (Medium-Term Objective, MTO). Keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista tai edistymistä sitä kohti arvioidaan kahden pilarin, rakenteellisen jäämän ja menosäännön avulla. Suomen rakenteelliselle rahoitusasemalle asettama keskipitkän aikavälin tavoite on -0,5 % suhteessa BKT:hen.

Vuoden 2019 osalta Euroopan komissio arvioi kevään vakausohjelma-arviossaan, että Suomi poikkesi jonkin verran v. 2019 sille asetetuista ennaltaehkäisevän osan tavoitteista.

Kesällä 2019 hyväksytyissä maakohtaisissa suosituksissa Suomelle annettiin ohjeeksi tehdä toimia, joilla se ”varmistaa, että nettomääräisten julkisten perusmenojen nimellinen kasvu on enintään 1,9 prosenttia vuonna 2020, jolloin vuotuinen rakenteellinen sopeutus on 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen”.

⁹ European Commission DG ECFIN Staff Working Document 20.5.2020. Assessment of the 2020 Stability Programme for Finland

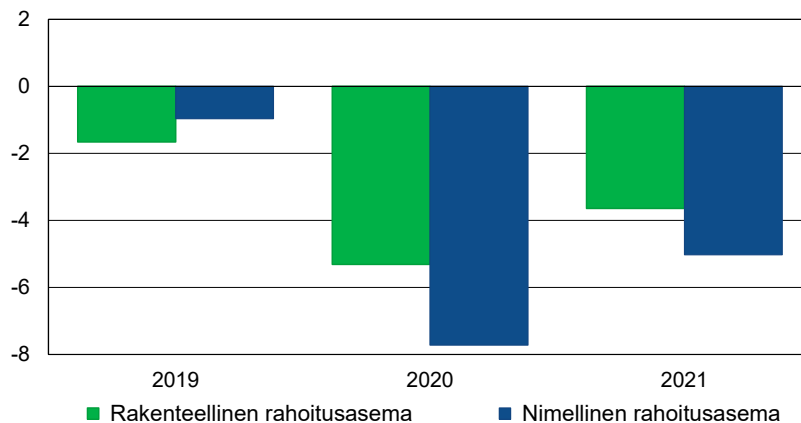
Valtiovarainministeriön riippumattoman ennusteen mukaan julkisen talouden rakenteellinen jäämä heikkenee voimakkaasti v. 2020. Myös kumulatiivisesti rakenteellinen jäämä heikkenee vuosina 2019-2020.

Kun vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen aktivointi antaa jäsenvaltioille erityisesti mahdollisuuden poiketa tilapäisesti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävältä sopeuttamisuralta edellyttäen, että tämä ei vaaranna julkisen talouden kestävyyttä keskipitkällä aikavälillä, valtiovarainministeriön arvion mukaan rakenteellisen jäämän kehityksen arviointi v. 2020 ei tässä tilanteessa ole perusteltua. On myös huomioitava, että rakenteellisen jäämän arviointiin liittyy epävarmuuksia talouden voimakkaassa suhdannekääntymässä, jossa tuotantokuilun arviointi on vaikeaa ja todennäköisesti arvio suhdannetilanteesta tarkentuu myöhemmissä ennusteissa. Myöskään menosäännön arvioinnin ei voi tässä tilanteessa katsoa olevan hyödyllistä.

Vuonna 2021 rakenteellinen jäämä vahvistuu, mutta viitaten vakaus- ja kasvusopimuksen poikkeuslausekkeen voimassaoloon vielä v. 2021 sekä neuvoston hyväksymiin maakohtaisiin suosituksiin heinäkuussa 2020, jotka eivät sisältäneet numeerista finanssipoliittista suositusta menosäännön tai rakenteellisen jäämän käsittein vuodelle 2021, valtiovarainministeriön arvion mukaan rakenteellisen jäämän tai menosäännön tarkastelu v. 2021 tai kumulatiivisesti 2020-2021 ei ole tarkoituksenmukaista tässä kohtaa.

Näin ollen valtiovarainministeriön arvion mukaan Suomi noudatti laajasti ottaen vakaus- ja kasvusopimusta ja sen ennaltaehkäisevän osan vaatimuksia v. 2019, mutta vuosien 2020 ja 2021 osalta arviointia ei ole mahdollista tai perusteltua suorittaa ennen tilanteen vakautumista. Valtiovarainministeriön arvion mukaan Suomi toimii sille annettujen suositusten mukaisesti vuosina 2020 ja 2021.

Julkisyhteisöjen nimellinen ja rakenteellinen rahoitusasema suhteessa BKT:een, %

Laskelmat perustuvat EU-komission tuotantofunktiojärjestelmään

Lähde: Tilastokeskus, VM

Valtioneuvoston arvio edistymisestä kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta

Valtioneuvosto yhtyy yllä esitettyyn valtiovarainministeriön arvioon edistymisestä kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta. Valtioneuvoston arvion mukaan vakaus- ja kasvusopimusta noudatettiin laajasti ottaen v. 2019, minkä komissio myös vahvisti kevään arviossaan.

Finanssipoliittisen lain (869/2012) 3 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto ryhtyy tarpeellisiksi katsomiinsa julkisen talouden vakautta ja kestävyyttä korjaaviin toimenpiteisiin, jos julkisen talouden rakenteellisessa rahoitusasemassa sen arvion mukaan on keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista vaarantava merkittävä poikkeama. Valtioneuvosto arvioi asiaa julkisen talouden tilaa koskevan seurannan ja kokonaisarvioinnin yhteydessä tai Euroopan unionin neuvoston kiinnitettyä asiaan huomiota Suomen vakausohjelmasta antamassaan lausunnossa.

1 Makrotaloudelliset ennusteet¹⁰

Taulukko 0.i). Perusoletukset

	2019	2020	2021
3kk EURIBOR-korko	-0,4	-0,4	-0,4
Obligaatiokorko 10v.	0,1	-0,2	-0,1
USD/EUR-valuuttakurssi	1,1	1,1	1,2
Nimellinen efektiivinen valuuttakurssi (Suomi)	-0,6	1,5	0,4
Maaailman (poislukien EU) BKT-kasvu	3,0	-2,9	5,0
EU-28 BKT-kasvu	1,5	-8,3	5,8
Tärkeimpien vientimarkkinoiden BKT-kasvu	-0,8	-12,3	6,3
Maaailmankaupan kasvu	-0,4	-10,3	6,5
Raakaöljy (USD/barreli)	64,1	43,0	45,9

Taulukko 1a. Makrotalouden näkymät

	2019 taso mrd. euroa	2019	2020	2021
		muutos, %		
1. Reaalinen BKT	196,7	1,1	-4,5	2,6
Josta				
1.1. Talousarvioitoimien arvioidut vaikutukset talouskasvuun				
2. Potentiaalinen BKT	203,7	1,2	0,7	0,8
kontribuutiot:				
- työpanos				
- pääoma				
- kokonaistuottavuus				
3. Nimellinen BKT	232,6	2,9	-3,3	4,1
4. Yksityiset kulutusmenot	106,2	0,9	-3,8	4,0
5. Julkiset kulutusmenot	49,4	1,2	3,9	1,1
6. Pääoman muodostus	45,8	-1,0	-4,7	0,0
7. Varastojen muutos (% BKT:sta)	-2,2	0,5	-1,1	-1,0
8. Tavaroiden ja palveluiden vienti	78,9	7,5	-12,5	5,3
9. Tavaroiden ja palveluiden tuonti	81,1	2,4	-10,0	4,0
Vaikutus BKT:n kasvuun, %-yksikköä				
10. Kotimainen lopputuotekysyntä	201,4	0,5	-2,2	2,4
11. Varastojen muutos	-2,2	-1,3	-1,2	-0,2
12. Nettovienti	-2,2	1,9	-1,1	0,4

10 Alustavan talousarviosuunnitelman ennuste, joka toimi pohjana myös valtion talousarvioehdotuksen laadinnassa, on laadittu valtiovarainministeriön kansantalousosastolla. Ennuste on riippumaton ja sen muodollinen riippumattomuus perustuu ns. fipo-lakiin (laki talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta sekä julkisen talouden monivuotisia kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta, 79/2015). Talousarviosuunnitelma pohjautuu 18.9.2020 käytettävissä olleisiin tilastotietoihin ja sen lisäksi hallituksen talousarvioesitykseen vuodelle 2021, joka toimitettiin eduskunnalle 5.10.2020.

Taulukko 1b. Hintojen kehitys

	2019	2020	2021
	muutos, %		
1. BKT:n hinta	1,8	1,2	1,5
2. Yksityisen kulutuksen hinta	1,0	0,4	1,2
3. Harmonisoitu kuluttajahintaindeksi	1,1	0,6	1,3
4. Julkisen kulutuksen hinta	2,5	3,1	1,9
5. Investointien hinta	3,0	1,6	1,7
6. Vientihintaindeksi	-0,3	-4,5	1,3
7. Tuontihintaindeksi	0,4	-5,0	1,5

Taulukko 1c. Työmarkkinoiden kehitys

	2019 taso	2019	2020	2021
		muutos, %		
1. Työllisyys, 1000 henkeä	2 566	1,0	-2,0	-0,5
2. Työllisyys, 1000000 työtuntia	424,7	1,2	-3,5	0,5
3. Työttömyysaste (%)	184	6,7	8,0	8,2
4. Työn tuottavuus, henkeä	80,2	0,1	-2,5	3,1
5. Työn tuottavuus, tehdyt työtunnit	484,8	0,0	-1,0	2,1
6. Palkansaajakorvaukset	111,9	3,0	-3,6	4,3
7. Palkansaajakorvaukset työntekijää kohden	43,6	2,0	-1,6	4,8

Taulukko 1d. Sektorikohtaiset taseet

	2019	2020	2021
	% BKT:sta		
1. Suomen nettoluotonanto ulkomaille	-0,4	-0,4	-1,1
josta:			
- Tavaroiden ja palvelujen tase	0,6	-0,3	0,1
- Tuotannontekijäkorvausten ja tulonsiirtojen tase	-1,0	-0,2	-1,2
- Pääomansiirrot, netto	0,0	0,0	0,0
2. Yksityisen sektorin nettoluotonanto	0,4	7,1	3,8
3. Julkistalouden nettoluotonanto	-1,0	-7,7	-5,0
4. Tilastollinen ero	-0,2	-0,2	-0,2

2 Julkisen talouden tavoitteet

Taulukko 2a. Julkisen talouden tavoitteet jaoteltuina alasektoreittain

Nettoluotonanto alasektoreittain	2020	2021
	% BKT:sta	
1. Julkisyhteisöt yhteensä	-7,7	-5,0
2. Valtio	-7,2	-4,4
3. -	-	-
4. Paikallishallinto	-0,4	-1,0
5. Sosiaaliturvarahastot	-0,1	0,3
6. Korkomenot	0,7	0,7
7. Perusjäämä	-7,0	-4,4
8. Kertaluonteiset toimet	0,0	0,0
9. Reaalisen BKT:n kasvu, %-muutos	-4,5	2,6
10. Potentiaalinen BKT, %-muutos	0,7	0,8
kontribuutiot:		
- työpanos		
- pääomapanos		
- kokonaistuottavuus		
11. Tuotantokuilu	-4,1	-2,4
12. Rahoitusjäämän suhdannekomponentti	-2,4	-1,4
13. Suhdannekorjattu rahoitusjäämä	-5,4	-3,7
14. Suhdannekorjattu perusjäämä	-4,6	-3,0
15. Rakenteellinen jäämä	-5,4	-3,7

Taulukko 2b. Julkisyhteisöjen velan kehitys

	2020	2021
	% BKT:sta	
1. Bruttovelka	70,2	72,8
2. Bruttovelan muutos, %-yks.	11,0	2,6
Bruttovelan muutokseen vaikuttavat tekijät, %-yks.		
3. Perusjäämä	7,0	4,4
4. Korkomenot	0,7	0,7
5. Virta-varantokorjaukset	3,2	-2,4
josta:		
- Erot kassa- ja suoriteperusteisessa tilastoinnissa	0,0	0,9
- Rahoitusvarojen nettohankinta	0,8	0,1
- josta:		
- yksityistämistulot	0,0	-0,4
- arvostusvaikutukset ja muut	2,5	-3,5
Velan implisiittinen korko	1,2	1,0
Muut relevantit muuttujat		
6. Likvidi rahoitusvarallisuus		
7. Nettorahoitusvelka		
8. Valtion velkojen kuoletuksat (olemassaolevat velkakirjat)		
9. Valuuttamääräisen velan osuus		
10. Valtion velkojen keskimääräinen maturiteetti		

3 Tulo- ja menoennusteet politiikan pysyessä muuttumattomana

Taulukko 3. Muuttumattomaan politiikkaan perustuvat ennusteet julkisyhteisöjen tuloista ja menoista jaoteltuina keskeisiin osatekijöihin

Julkisyhteisöt	2020	2021
	% BKT:sta	
1. Tulot yhteensä politiikan pysyessä muuttumattomana	52,1	52,6
josta:		
1.1. Tuotannon ja tuonnin verot	14,0	14,0
1.2. Tuloverot	15,9	16,1
1.3. Pääomaverot	0,4	0,3
1.4. Sosiaaliturvamaksut	11,7	12,2
1.5. Omaisuustulot	3,0	2,9
1.6. Muut tulot	7,2	7,1
josta: veroaste	42,0	42,8
2. Menot yhteensä politiikan pysyessä muuttumattomana	59,8	57,2
josta:		
2.1. Palkansaajakorvaukset (eli palkat + työnantajan sotumaksut)	13,5	13,1
2.2. Välihuonekäyttö	12,0	11,7
2.3. Sosiaaliset tulonsiirrot	23,5	22,6
josta työttömyyskorvaukset	2,6	2,1
2.4. Korkomenot	0,7	0,7
2.5. Tukipalkkiot	2,3	1,3
2.6. Kiinteän pääoman bruttomuodostus	4,8	4,7
2.7. Pääomansiirrot	0,2	0,3
2.8. Muut menot	2,8	2,8

4 Tulo- ja menotavoitteet

Taulukko 4a. Julkisyhteisöjen tulot ja menot jaoteltuina keskeisiin osatekijöihin

Julkisyhteisöt	2020	2021
	% BKT:sta	
1. Tulot yhteensä	52,1	52,6
josta:		
1.1. Tuotannon ja tuonnin verot	14,0	14,0
1.2. Tuloverot	15,9	16,1
1.3. Pääomaverot	0,4	0,3
1.4. Sosiaaliturvamaksut	11,7	12,2
1.5. Omaisuustulot	3,0	2,9
1.6. Muut tulot	7,2	7,1
josta: veroaste	42,0	42,8
2. Menot yhteensä	59,8	57,6
josta:		
2.1. Palkansaajakorvaukset	13,5	13,2
2.2. Väliotekäyttö	12,0	11,9
2.3. Sosiaaliset tulonsiirrot	23,5	22,7
josta työttömyyskorvaukset	2,5	2,1
2.4. Korkomenot	0,7	0,7
2.5. Tukipalkkiot	2,3	1,3
2.6. Kiinteän pääoman bruttomuodostus	4,8	4,7
2.7. Pääomansiirrot	0,2	0,3
2.8. Muut menot	2,8	2,8

Taulukko 4b. Menosäännön ulkopuolisia menoja

	2019 milj. euroa	2019	2020	2021
		% BKT:sta		
1. EU-ohjelmien menot, jotka korvataan täysin EU:n varoista saatavilla tuloilla	492	0,2	0,2	0,2
1.a josta investoinnit	104	0,0	0,0	0,0
2. Suhdannekehityksestä johtuvat muutokset työttömyysmenoissa	-202	-0,1	0,2	0,2
3. Päätösperäisten toimien vaikutus tuloihin	79	0,0	-0,4	0,7
4. Korvamerkityillä tuloilla rahoitetut menot	77	0,0	0,0	0,0

5 Talousarvioesitykseen sisältyvät päätösperäiset toimenpiteet

Taulukko 5a. Julkisyhteisöjen päätösperäiset toimenpiteet

Luettelo toimenpiteistä*	Yksityiskohtainen kuvaus	Tavoite	Kirjanpitoperiaate	Hyväksymistilanne	Talousarviovaikutukset		
					2019	2020	2021
					% BKT:sta		
Kotitalouksien tuloverot	Kotitalouksien tuloverot		suoriteperusteinen	suurin osa hyväksytty**			0,0
Yhteisöverot	Yhteisöverot		suoriteperusteinen	suurin osa hyväksytty**			0,0
Välilliset verot	Välilliset verot		suoriteperusteinen	suurin osa hyväksytty**			0,1
Sosiaaliturvamaksut	Sosiaaliturvamaksut		suoriteperusteinen	esitetty***			0,7
Menotoimet	Menotoimet		suorite/kassa-perusteinen	suurin osa hyväksytty**			1,9

*Monet toimita eivät täytä mittaluokkakriteeriä (0,05% BKT:sta), joten toimet ovat summattu yhteen sekä jaettu suurempiin kategorioihin.

**Eduskunta päättää syksyn 2020 aikana

*** Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa syksyn 2020 aikana

6 Alustavan talousarviosuunnitelman mahdolliset yhteydet unionin kasvu- ja työllisyysstrategiassa asetettuihin tavoitteisiin ja maakohtaisiin suosituksiin

Suosituks	Toimenpiteet	Suoran relevanssin kuvaus
<p>MAAKOHTAINEN SUOSITUS 1: toteuttaa vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen huomioon ottaen kaikki tarvittavat toimenpiteet covid-19-pandemian torjumiseksi, talouden ylläpitämiseksi ja alkavan elpymisen tukemiseksi; harjoittaa taloustilanteen salissa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa velkakestävyys samalla kun lisätään investointeja; puuttuu terveydenhuollon henkilöstöpulaan terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn parantamiseksi ja parantaa sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuutta;</p>	<p>Finanssipolitiikkaa koskevaa suosituksen osaa on käsitelty ylempänä.</p> <p>Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen lausuntokierros on päättynyt ja hallitus antaa viimeistellyn lakiesityksensä eduskunnalle joulukuussa 2020.</p>	<p>Toimet vastaavat osittain suositukseen</p>
<p>MAAKOHTAINEN SUOSITUS 2: vahvistaa toimenpiteitä, joilla tuetaan työllisyyttä, ja lujittaa aktiivista työvoimapolitiikkaa;</p>	<p>Hallitus on vuoden 2021 talousarviovalmistelun yhteydessä tehnyt päätöksiä, joilla tavoitellaan työllisyyden nostamista. Näitä ovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohjoismaiden työvoimapolitiikan malli; - palkkatuen uudistus; - oppivelvollisuuden laajentaminen; - varhaiskasvatusmaksujen alentaminen. <p>Lisäksi hallitus antoi toimeksiannon työmarkkinajärjestöille laatia esitys toimista yli 55-vuotiaiden työllisyysasteen nostamiseksi.</p> <p>Ennen talousarvioesityksessä valmisteltuja toimia hallitus on jo valmistellut toimia aikuiskoulutustuen uudistamiseksi, työttömyysturvan lisäpäiväoikeuden alaikärajan nostoksi ja osatyökyvyttömyyseläkkeen lineaarisen mallin.</p>	<p>Toimet vastaavat osittain suositukseen.</p>

Suositukset	Toimenpiteet	Suoran relevanssin kuvaus
<p>MAAKOHTAINEN SUOSITUS 3: toteuttaa toimenpiteitä reaali- litalouden, erityisesti pienten ja keskiuurten yritysten, likvi- diteetin lisäämiseksi; aikaistaa toteutusvalmiita julkisia inves- tointihankkeita ja edistää yksi- tyisiä investointeja talouden el- pymisen vaalimiseksi; keskittää investoinnit vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, erityisesti puhtaaseen ja tehok- kaaseen energian tuotantoon ja käyttöön, kestävään ja tehokkaa- seen infrastruktuuriin sekä tutki- mukseen ja innovointiin;</p>	<p>Hallitus on tehnyt toimia yritysten likviditeetin lisäämisek- si. Yritykset ovat voineet hakea tukea kehittämiseen Business Finlandin ja ELY-keskusten kautta, yksityrittäjien tukea kunnista sekä yleistä kustannustukea. Kustannustuen uudelleen käyttöön- oton valmistelu on myös käynnistetty. Finnveran takausvaltuuk- sien korotuksella on mahdollistettu riittävä lainarahoitus yhdessä pankkien kanssa. Kevään 2020 jälkeen on: - annettu Business Finlandille 980 milj. lisäykset avustusvaltuuk- siin ja 300 milj. euroa lainavaltuuksiin koronaepidemian aiheut- tamista häiriöistä kärsiville pk- ja midcap-yrityksille uusien tuot- teiden, palvelujen ja liiketoiminnan kehittämiseen; - sekä annettu Business Finlandille 60 milj. euron avustusval- tuudet ns. veturiyritysten TKI-toiminnan lisäämiseen ja 15 milj. euron avustusvaltuudet yritysten ja tutkimusorganisaatioi- den TKI-yhteistyön lisäämiseen (kumppanuusmallin pilotointi). Tavoitteena on tukea yritysten pitkän jänteen kilpailukykyä ja uu- distumista ja sitä kautta tuottavuuden nousua.</p> <p>Hallitus teki budjettiriihessä päätöksiä energiaverouudistuksen toteuttamiseen liittyen. Teollisuuden sähkövero (sähköveroluok- ka II) päätettiin laskea EU:n sallimaan minimiin samalla vuoden 2021 alusta kun fossiiliset energiaverojen palautukset energiain- tensiiviselle teollisuudelle poistuvat neljän vuoden siirtymäajal- la. Kaukolämpöverkkoihin lämpöä tuottavat teollisen kokoluokan lämpöpumppujen ja konesalien energiaverot siirretään alempaan sähköveroluokkaan. Näin edesautetaan polttoon perustuvan läm- mön (fossiiliset ja turve) korvautumista. Turpeella ja fossiilisi- lla polttoaineilla tuotetun lämmön verotaso nostetaan vuoden 2021 alusta.</p> <p>Energiasiirtymää tukevien investointien osalta on energiatuki- momentti suunnattu uusiutuvaan energian tuotantoon ja ener- giatehokkuuteen. Vuoden 2020 aikana on astunut voimaan uusi investointitukiohjelma kivihilestä aikaisiin luopuville investoin- tihankkeille. Tuki vuonna 2020 yhteensä 30 milj. euroa ja vuonna 2021 yht. 60 milj. euroa. Lisäksi ns. suurten demonstraatiolaitos- ten tukimäärää kasvatettiin kevään lisätalousarviossa 20 milj. eu- roa. Edellä mainitut huomioiden energiatukimomentin kokonais- valtuus vuodelle 2020 on 130 milj. euroa, joka on huomattavasti aikaisempia vuosia enemmän. Lisäksi vaihtoehtoisten polttoai- neiden (sähkö ja biokaasu) jakeluinfrastruktuuritukia on lisätty.</p> <p>Sähköverkkoinvestointien osalta Fingrid on investoinut poh- jois-eteläsuuntaiseen sähkönsiirtokapasiteettiin. Vuonna 2025 valmistuu uusi sähköverkkoyhteys Ruotsin ja Suomen välille, mi- kä edesauttaa uusiutuvan energian integroimista sähkömarkki- noille.</p>	<p>Toimet vastaavat suositukseen.</p>

Suosituksset	Toimenpiteet	Suoran relevanssin kuvaus
<p>MAAKOHTAINEN SUOSITUS 4: varmistaa rahanpesun torjuntäsäännösten tuloksellisen valvonnan ja noudattamisen.</p>	<p>Valtiovarainministeriössä on käynnissä kansallisen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskiarvion päivitystyö. Riskiarviot ja niihin liittyvät toimintasuunnitelmat valmistuvat maaliskuussa 2021.</p> <p>Finanssivalvonta on ottanut rahanpesun estämisen valvonnan omaan strategiaansa ja kohdentanut siihen lisäresursseja.</p> <p>Rahanpesun selvittelykeskus on:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vuoden 2019 aikana lisännyt henkilöstönsä määrää viidellä (5) henkilöllä; - uudistanut syyskuuhun 2020 mennessä rahanpesurekisterinsä (hardware & software) ja jatkaa useiden IT-hankkeiden toteutusta; - osallistunut tilirekisterihankkeen (bank account register) toteutukseen ja aloittaa kansallisesti ensimmäisenä sen operatiivisen käytön syksyn 2020 aikana; - käynnistänyt vuoden 2020 kesällä tekoäly -hankkeen jatkuen vuoden 2021 loppuun; - kehittänyt strategisen ja taktisen analyysikapasiteettinsa henkilöresursseja sekä teknistä kyvykkyyttä (PowerBI); - allekirjoittanut keväällä 2020 Finanssivalvonnan kanssa yhteistyöpöytäkirjan (MoU) ja toteuttanut tehokkaasti ilmiö- ja sektori-kohtaista tietojen vaihtoa erityisesti koskien korkean riskin sektoreita (virtuaalivaluutan tarjoajat sekä Hawalat); - kehittänyt AML/CFT valvojien kanssa tehtävää yhteistyötä kahdenvälisesti ja monenvälisesti FATF-johtoryhmässä, FATF-ryhmässä ja AML/CFT kansallisessa koordinaatioryhmässä; - vuoden 2020 aikana lisännyt tiedonluovutuksia toimivaltaisille viranomaisille ja merkittävästi lisännyt liiketoimen keskeyttämismääräysten käyttöä (2018: 58 kpl, 2019: 85 kpl ja 16.9.2020 mennessä: 114 kpl). 	<p>Toimet vastaavat suoraan suositukseen.</p>

7 Erot edelliseen vakausohjelmaan

Taulukko 7. Erot viimeisimpään vakausohjelmaan nähden

	2019	2020	2021
	% BKT:sta		
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto			
Vakausohjelma	-1,1	-7,2	-4,0
Alustava talousarviosuunnitelma	-1,0	-7,7	-5,0
Ero, %-yksikköä	0,2	-0,5	-1,0
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto muuttumattomalla politiikalla			
Vakausohjelma	-1,1	-7,2	-4,0
Alustava TAE	-1,0	-7,7	-4,6
Ero, %-yksikköä	0,2	-0,5	-0,6

Liite: Menetelmiä koskevat tiedot

Makroennuste perustuu asiantuntijanäkemyksiin, valtiovarainministeriön DSGE-malliin (ks. esim. Taloudellinen katsaus, syksy 2017, s.17), lyhyen ajan faktorimalliin, sekä partiaali-malleihin. Julkisen talouden ennuste perustuu mm. lyhyen aikavälin makroennusteeseen sekä keskipitkän aikavälin laskelmiin, talousarvioesityksiin, kehyspäätöksiin, veropohjaennusteisiin ja veroperustemuutoksiin sekä niistä johdettuihin yksityiskohtaisiin verotuloarvioihin, kuntatalousohjelmaan ja päätöksiin sosiaaliturvamaksuista ja -etuuksista.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Snellmaninkatu 1 A
PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO
Puhelin 0295 160 01
vm.fi

ISSN 1797-9714 (pdf)
ISBN 978-952-367-507-0 (pdf)

Lokakuu 2020